

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/133/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717209140
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8717209140.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, právne zastúpený JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, AK Bratislava, Pribinova 25, IČO: 42174902, proti žalovanej Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, O., o zaplatenie 108,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 13Csp/90/2017-42 zo dňa 28.03.2018, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II. a III.
- II. N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 108,- eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 108,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania odo dňa 19.9.2014 do zaplatenia do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám n e p r i z n á v a .“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. (účinného od 01.12.2011 do 31.12.2012), § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 6, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (účinného od 1.3.2012 do 30.9.2013).

4. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 13.11.2012 strany sporu uzavreli zmluvu o úvere, ktorá je nesporne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná mala z úveru uhradiť celkovo sumu 252,- eur, ktorú tvorí poskytnutá istina vo výške 150,- eur a príslušný poplatok vo výške 102,- eur. Žalovaná doposiaľ uhradila sumu 42,- eur. Celkové náklady spotrebiteľa predstavujú 68% z poskytnutej sumy úveru, pričom ide o odplatu za obdobie pol roka, teda v ročnom vyjadrení by tento úrok predstavoval 136% z poskytnutej istiny. Z prehľadu priemerných úrokových mier z úverov v roku 2012 vyplýva, že priemerná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch s dobou

poskytnutia do jedného roka bola 8,46%. V zmluve o úvere dohodnutá odplata prevyšuje priemernú úrokovú mieru viac ako šesťnásobne, preto je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

5. Úver poskytnutý žalobcom je spotrebiteľským úverom, a preto zmluva o úvere musí obsahovať všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.. Z predloženej zmluvy je zrejmé, že neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti ani termíny jednotlivých splátok. Z tohto dôvodu sa v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, preto nebolo možné priznať žalobcovi uplatnený úrok z úveru vo výške 32% ročne ani uplatnené poplatky vo výške 69,36 eur a poplatok za upomienky, ktorý si žalobca uplatnil v sume 60,- eur. Žalobca výpočet poplatkov žiadnym spôsobom súdu ani nepreukázal.

6. S prihladnutím na uvedené, súd zaviazal žalovanú k zaplateniu istiny v sume 108,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Medzi stranami došlo viackrát k zmene v obsahu záväzku, a to konkrétne zmene lehoty splatnosti, naposledy dňa 12.05.2014, kedy sa strany dohodli, že prvá posunutá splátka bude splatná dňom 18.05.2014. V tom čase mala žalovaná uhradiť 5 splátok, teda posledná z týchto splátok mala byť uhradená dňom 18.09.2014. Do omeškania sa žalovaná mohla dostať až nasledujúcim dňom, preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 108,- eur odo dňa 19.09.2014 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

7. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 255 ods. 2 v spojení s ust. § 251 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že stranám náhradu trov konania nepriznal. Vo väčšom rozsahu bola v konaní úspešná žalovaná, ktorej by vznikol nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov konania nepožadovala a z obsahu spisu ani nevyplývajú žiadne účelne vynaložené náklady na uplatňovanie alebo bránenie práva, ktoré by mohli byť trovami konania.

III. Obsah odvolania žalobcu

8. V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku II. a III. rozsudku odvolanie žalobca. Namietal právny záver súdu prvej inštancie o absencii zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku ktorej by bolo možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. V čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinný žiadny všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. U nebankových subjektov navyše nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súd prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

11. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je zrejmé, že sporové strany dňa 13.11.2012 uzavreli zmluvu o úvere, ktorá zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 150,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť v celkovej sume 252,- eur. Doposiaľ celkovo uhradila žalobcovi sumu 42,- eur. Zmluva o úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov, údaj o konečnej splatnosti úveru a úrokovej sadzbe úveru, preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

12. Odvolací súd uvádza, že pre naplnenie zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), ktorý sleduje transparentnosť trhu a poskytovanie dostatočného množstva informácií spotrebiteľovi o poskytnutom úvere, je nevyhnutné, aby zmluva o spotrebiteľskom

úvere obsahovala obligatórne obsahové náležitosti, uvedené v ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

13. Primárnemu účelu právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch zodpovedá len taký výklad, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva uvádzajúca uvedenie celkovej výšky mesačnej splátky, neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa.

14. Obligatórne obsahové náležitosti musia byť uvedené priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere, pričom tieto musia byť vymedzené dostatočne jasne, zrozumiteľne a jednoznačne tak, aby nebola žiadna pochybnosť o tom, o ktorú obsahovú náležitosť zmluvy o úvere má ísť. Uvedená požiadavka však nie je splnená v prípade uvedenia úrokovej sadzby poskytnutého úveru. Priamo v zmluve o úvere niet ani zmienky o výške úrokovej sadzby, preto sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o absencii tejto obsahovej náležitosti.

15. Pre naplnenie účelu zákona zároveň nepostačuje uvedenie obligatórnej obsahovej náležitosti v rámci štandardných európskych informácií či všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 vyplýva, že cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

16. V dôsledku absencie uvedených obsahových náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi v takomto prípade prislúcha nárok len v rozsahu poskytnutej istiny úveru. Ak žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 150,- eur, pričom žalovaná na základe zmluvy celkovo zaplatila žalovanému 42,- eur, súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanú zaviazal na úhradu zostávajúcej sumy istiny vo výške 42,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

17. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru v dôsledku absencie údajov o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov a údajov o výške úrokovej sadzby úveru, nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa k ostatným odvolacím námietkam, ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom rozsahu (výroky II., III.) ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobcu nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému. Z obsahu súdneho spisu je však zrejmé, že žalovanej v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).